

Становище на Сдружение „Лидери за европейско образование“

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование

Оценяваме положително желанието и политическата воля за промени в нормативната уредба, свързана с висшето образование. Освен това определяме за крайно необходимо и предлаганото усъвършенстване на системата за управлението на висшите училища. Същевременно не считаме, че предлаганите допълнения в този им вид са най-необходимите, нито най-належащите. По наше мнение са налице далеч по-сериозни предизвикателства, които следва да намерят разрешение с една подобна законодателна инициатива. Така предложените изменения няма да окажат значително, а едва частично влияние върху потребностите на икономиката, но най-вече върху качеството на образование в университетите.

По същество проектът съдържа 46 параграфа, относими към конкретни разпоредби от закона, и още 2 параграфа, относими към частта на Допълнителните разпоредби.

1. ПО § 1.

Тази промяна кореспондира с §39, където в предлаганата ал.4 е включена думата „единствено“. В текста: „Институционалната акредитация се дава **единствено** от Национална агенция за оценяване и акредитация /НАОА/“.

Предвид европеизацията на образователното пространство, която е подчертана в §25, §26 /чл.77, ал.1 и ал.3, т.5/, §28, текстът, който се повтаря навсякъде е: **„стандартите и насоките за осигуряване на качество в европейското пространство за висше образование“**.

- Политиката на Европейския съюз е именно висшите училища да се приближават към тези стандарти и насоки. В тази връзка

е създадена и програмата за създаване на **Европейски университетски мрежи**. Няма съмнение, че всички университети – членове на мрежата, следва да гарантират изпълнение на **акредитационните си процедури по европейски стандарти**.

- Посочените текстове регламентират **монопол на НАОА** относно акредитационните процедури на българските висши училища. В чл. 19 от Конституцията на Република България /КРБ/ **монополизмът се отхвърля**.

Българската действителност показва, **че монополът се създава с цел развитие на корупционни практики**. Поставяйки институциите в безизходица, спрямо тях започва натиск за нерегламентирани плащания и рекет. А тези порочни практики влошават качеството на висшето образование.

- **А демокрацията означава свобода и право на избор**.
- В чл.18, ал.4 от КРБ са регламентирани секторите, в които държавата допуска монопол.
- Легитимността на НАОА се регламентира от членството в **Европейския регистър на агенциите, поддържан от ENQA**. От създаването си през 2006 г. до днес, Агенцията реално членува в Европейския регистър на агенциите от 2008 до 2013 г. и **пълноправното ѝ членство е прекратено през 2014г.** „ поради нередности в дейността ѝ. Към момента **не е известно** дали има юридическо **тълкувание относно законността на извършените акредитационни процедури през съответния период**, както и европейската легитимност на дипломите, издавани от акредитираните в този период висши училища. **И с оглед на периода на нелегитимност е нужна алтернатива**.
- В напредналите държави от Западна Европа отдавна е премахнат монополът на акредитационните процедури. Там висшите училища могат да се акредитират в някоя от агенциите в страната или в **друга агенция, която е включена в Европейския регистър на агенциите**. Ето защо съществува риск българските висши училища, акредитирани от

монополната НАОА, **да изпаднат в неравнопоставеност или нелегитимност** спрямо другите висши училища в европейска университетска мрежа.

В заключение, изхождайки от посочените аргументи, в интерес на повишаване на качеството и задълбочаване на европейската интеграция, би следвало **ЗВО да допуска провеждането на всички акредитационни процедури и от други агенции, включени в Европейския регистър на агенциите.**

2. По §2

Въвежда се ал.5 към чл.7 от ЗВО, с която **държавата разпорежда висшите училища да не събират такси** за издаване на дипломи и други документи. Тук следва **да се разграничават частни и държавни**. Безплатното издаване на документите в държавните училища безспорно се финансира от държавния бюджет. В частните училища разходите по тези документи са значителни и не се финансират от държавния бюджет. Ето защо, този текст, що се отнася до частните висши училища, се явява **противоконституционен**, тъй като представлява **държавна намеса във финансовия мениджмънт на частни институции, както и държавно влияние върху конкурентната среда.**

3. По §3

С предлаганото допълнение в чл.9 и чл.10 ЗВО, се предвижда създаване на Национална карта на висшето образование. Макар и в чл.9, ал.2, т.4, да е описано нейното съдържание, остава неясно как с нейна помощ ще се стимулират висшите училища да съсредоточат усилията си върху подготовката на кадри с необходимото качество. Този текст кореспондира с §49, където се въвежда Мораториум за разрастване на висшите училища /най-общо/. Тези две рестрикции определено противоречат на чл.23 от КРБ, където е регламентирано свободно развитие на образованието и науката. Тези текстове противоречат и на чл.8 от ЗВО, чл.9, ал.3, т.1 и чл.8 от КРБ /разделяне на законодателна, изпълнителна и съдебна власт/. И Мораториумът, и Националната карта стопират, замразяват, забраняват развитието. Очевидно, изпълнителната власт се отказва от правото си на политика

за провеждане на реформи и прехвърля отговорностите към законодателната. ЗВО ясно регламентира правата на Министерски съвет и Министъра на образованието за разкриване и закриване на факултети, институти, филиали, колежи, както и насоките на националната политика в областта на висшето образование. В мотивите към проектозакона е подчертано, че той отговаря на динамично развиващите се обществени и икономически отношения. Не е ясно как ще реагира изпълнителната власт в условията на тази динамика, ако за всяко свое решение, възникнало от актуална обществена необходимост, се наложи да иска санкция от Народното събрание. А тази санкция ще е необходима, за да се направи отклонение от Мораториума и Националната карта на висше образование! Интересно е, че след предложението за мораториум, във Видин, Бургас и Казанлък бяха създадени четири нови основни звена и филиали към държавни висши училища. Тези примери показват, че мораториумът е контрапродуктивен за обществото.

В същия §3 се изменя ал.3, т.3, където МС си присвоява правото да открива и закрива поделения на висшите училища в чужбина, включително и на частните. Това е противоконституционна намеса на държавата спрямо свободата на частното предприемачество и ограничаване на инвестиционната му политика. Освен това, подобна разпоредба е в грубо противоречие с чл.37 от Указ №883 за прилагането на Закона за нормативните актове (ЗНА). До момента понятието „поделения“ не съществува в закона, а в проекта не е изяснено и неговото значение, което води до неясноти и възможности за противоречиво тълкуване.

Висшето образование и науката са водещи за прогреса в едно общество. Стопирането на тяхното развитие безспорно ще влоши цялостното развитие на обществото, икономиката и просперитета. Налагането на мораториум върху ескалацията на въоръженията, на замърсители на околната среда и други подобни би било полезен ход, но в никакъв случай тоталната забрана за развитие на висшите училища. Държавата има всички политически и финансови лостове, за да направи реформи във всяко държавно висше училище, както и в групата държавни висши училища /например консолидация или приватизация/.

4. По §4

В чл.10 от ЗВО се правят изменения и допълнения. Но по-важното е да подчертаем, че **министърът на образованието е държавен орган за осъществяване на националната политика във висшето образование. Тук са изписани многобройните му права за въздействие** върху всяко висше училище. С въвеждането на **Национална карта за висше образование** /т.12 към ал.2/ и прилежащият към тази карта мораториум, **тези права му се отнемат.**

Въпреки това, оценяваме като положително и наложащо предлаганото допълнение, с което се предвижда максимален срок от 2 месеца за признаване на дипломи на лица завършили висшето си образование в чужбина. По наше мнение обаче, задължението следва да бъде скрепено с някаква санкция за неизпълнение, защото в противен случай, при евентуалното му нарушение, няма яснота какви ще бъдат последиците. Има реална опасност за претърпяване на вреди от заявителите, при нарушение на правилото от страна на признаващия орган, поради което следва да се дефинира отговорността.

5. По §5

В чл.11 се променя ал.4, където е обяснено, че НАОА извършва институционална и програмна акредитация. Важно е да се подчертае, **че формите на обучение са елементи на академичните свободи и не следва да се акредитират** /както например това се изисква за дистанционната форма/.

6. По §8

По наше мнение, промяната е с нулева практическа стойност. "Изследователски университети" или "Изследователски висши училища" съществуват още от 2016г. Редът за определянето на дадено висше училище като "изследователско" не се променя и остава идентичен, както досега. Единственото нововъведение е по отношение обнародването на списъка в ДВ в срок до 1 ноември, като срокът за всеки университет е 4 години. В закона не са предвидени никакви конкретни финансови предимства или каквито и да било привилегии. Поради това, именуването на един университет няма

абсолютно никаква добавена стойност или полза за завършващите го, освен добавения формализъм "изследователски", което и до момента съществуваше. Още едно доказателство за това твърдение са и самите мотиви на законопроекта, според които само с "уточняване статута ще се стимулира научната дейност", с което твърдение не се съгласяваме.

Конкретното предложение страда от един настина сериозен дефект, а именно основни параметри и отношения, които трябва да се уредят със закон, се прехвърлят към изпълнителната власт с нейните политически и всякакви други предпочитания.

7. По §9

Прави се предложение за сключване на договори за съвместна учебна дейност между университети и държавни и общински училища. По наше мнение, подобно предложение е изключително уместно и задължително следва да намери място при окончателното приемане на законопроекта, но при никакви положения в този му вид. Основната причина за това е, че се дава право само на държавните висши училища да сключват споразумения с държавни и общински училища. **Налице е неравнопоставеност между държавни и частни висши училища.** Това ще доведе до изкривяване на конкуренцията при университетите, което в никакъв случаи не е в интерес на студентската общност

От дълги години се говори за **прекъснатата връзка между средно и висше образование**, което е и една от причините за ниското качество на обучение на студенти. Двата етапа са взаимно свързани и поради това следва всички висши училища, включително частните, да бъдат стимулирани за сключване на подобни споразумения.

8. По §11

Като положително и удачно предложение, оценяваме и регламентацията на минималния брой нехабилитирани преподаватели, които са членове на академичния съвет.

Неясно, с оглед липсата на мотиви за тази промяна, е намаляването броя на членовете на факултетен съвет от 25 на 21 души. Поради това, може би, е необходимо да се допълнят мотивите в тази

част, за да се уточни каква е действителната причина за изменението, както и какви са целените резултати.

9. По §12

За опасно, с оглед защитата на интересите на студентската общност, считаме промяната, направена в чл.27, ал.3. Предвижда се, процедурата за избор на представители на студентите и докторантите в състава на Общото събрание на висшето училище, да се съдържа в Правилника за организацията и дейността на студентския съвет. Към настоящия момент, множество студентски съвети нямат сайтове, други, които имат, не се открива никаква информация за подобни правилници. Често срещата практика е подобни правилници да са недостъпни за студентите или да са неактуални. Освен всичко друго, в преходните и заключителните разпоредби на законопроекта не се предвижда никакъв срок, в който студентските съвети, да приведат своите правилници в духа на закона. Поради това, се разкрива реална опасност тази промяна да остане само и единствено на хартия, без реалното ѝ приложение. Това е в **грубо противоречие с интересите на студентската общност**, за която е от изключително важно значение да участва при взимането на решения от общото събрание. Това участие остава все така застрашено от неясни процедури или утежняващи изисквания, които може да изготвени, така че да се фаворитизира един или друг студент.

10. По §15

Във връзка с така очакваните промени и въвеждането на "договор за управление", бихме искали да поздравим авторите на проекта за политическата им воля в това отношение. Необходимите реквизити на договорите са ясно разписани и са една добра предпоставка за засилен контрол над ректорите. Единственото ни предложение е за допълнение към ал.3, където да се предвиди възможност, при неизпълнение на задълженията по ал.2, т.1, договорът да може да бъде прекратяван едностранно от министъра на образованието. Това ще бъде пълна гаранция, че договорите за управление ще бъдат изпълнявани и ще се пресече опасността от

тяхното изпълнение без реални последици за ректорите, които в този случай ще трябва да бъдат "уволнени" от същите хора, които са ги избрали. Това в българската действителност никога не се случва, а няма и да се промени занапред. Поради това, следва да има други механизми, чрез които да бъде ангажирана отговорността на ректора при изпълнение на поетите задължения или изпълнение на поставените цели. В противен случай, задълженията в тези договори отново ще останат само на хартия, с единствената надежда, че съответният ректор добросъвестно ще ги изпълнява.

11. По §16

Не приемаме за правилно и издържано нововъведението в правомощията на ректора, да взема решение за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието във висшето училище, поради няколко причини. В сега действащия закон е установено задължение на Министерски съвет да утвърждава изискванията за това с оглед разпоредбата на чл.9, ал.3, т.10. В правомощията на министъра на образованието и науката е да организира това признаване, регламентирано в чл.10, ал.2, т.5 и освен това със сегашния проект се предвижда това да става в срок от 2 месеца. Поради това, е неясно защо тези функции се прехвърлят на съответния ректор. При подобна правна уредба, по наше мнение, ще възникне колизия между правомощията и процедурата ще се утежни допълнително. Освен това, няма изискване съответният ректор да признае дипломата в двумесечен срок (каквото се вменява на министъра), поради което ефектът от промяната би бил съмнителен. Считаме, че е необходимо това правомощие на ректора да отпадне изцяло при приемането на окончателния текст на законопроекта.

12. По §17

По отношение на предлаганата промяна, а именно ректорите да бъдат освобождавани с квалифицирано мнозинство от 2/3, изразяваме категоричното си несъгласие, по ред причини.

На първо място, причината за промяната по никакъв начин не е обоснована в мотивите. На второ място, това ще ограничи до степен на

невъзможност академичния съвет да освободи ректора. На трето място, ректорът се избира с обикновено мнозинство от присъстващите и няма основание да бъде предвидена по-тежка процедура за неговото освобождаване. На четвърто място, следва да се посочи, че за никое друго решение, от който и да е орган на висше училище, без значение взиманото решение, не се предвижда квалифицирано мнозинство.

Поради това, считаме направеното предложение за неаргументирано, неуместно и практически неиздържано. С оглед на гореизложеното, считаме, че то не следва да намери място в окончателния законопроект.

13. По §18

В §18 се прави предложение за изменение в състава на съвета на настоятелите. Оценяваме като наложителна промяната в състава на съвета на настоятелите, но същевременно конкретното предложение страда от недостатъци. Например, предвижда се общината, в която е разположено съответното висше училище, да има представител. Налице е обаче изчерпателно изброяване на лицата, които при никакви обстоятелства не могат да бъдат в състава на съвета, уредено в ал.4 от чл.35а. С предлаганото изменение се премахва фигурата на заместник-кмета и представители на синдикалните организации. Именно тук обаче е същественият недостатък. Ако вземем за пример Столична община в нейния състав, длъжността заместник-кмет заемат 8 лица. За сметка на това обаче висшите училища на територията на гр. София са много повече. Така не става ясно кой точно ще поеме тази роля и дали няма да са налице хипотези, при който един заместник-кмет е в съставите на няколко съвета на настоятели на различни висши училища. Освен това, не става ясно защо след изваждането на членове на синдикалните организации от списъка в ал.4 същите не са добавени в чл.2, където са изброени подобни правни субекти като браншови, професионални и съсловни организации.

Видно от мотивите, целта на законодателя е да предвиди по-голяма прозрачност и публичен контрол върху дейността на висшите училища. Неясно остава защо тогава не разшири техните правомощия, задължи ги да взимат становище по определени въпроси, както и

множество други мерки, които могат да бъдат предвидени в тази насока. Следва да се отбележи, че масово реалната дейност на този съвет е нулева. При справка в сайтовете на десетки университети, не се открива нито едно решение, становище, предложение, изхождащо от този съвет. Не беше открита никаква по-подробна информация за дейността на който и да било съвет, освен изброяване на неговите членове. Поради това, се опасяваме, че мерките, целени с конкретното предложение, ще се окажат палиативни и недостатъчни, за да насърчи реална и практически полезна работа на тези съвети. Ако то не се допълни с конкретни задължения и правомощия, съветът на настоятелите ще остане поредният орган, който извършва дейност само на хартия и е създаден, само за да не е налице пряко нарушение на закона.

14. По §19

В чл. 36 е добавена ал. 2, където отново се подчертава монополът на НАОА. **Тази промяна би следвало да отпадне.**

15. По §22

По отношение предложението, направено с новия чл.56а, считаме, че заложената идея е добра и ще се отрази положително на цялостното качество на образованието в България. Изразяваме единствено опасения, доколко учителите няма да бъдат дискриминирани в това отношение, с оглед нуждата да придобиват професионална квалификация "учител", а преподавателите от университетите да заемат тази длъжност без подобна квалификация. Освен това, следва да се държи сметка за изискването установено в чл.213, ал.12 от ЗПУО за придобиване на педагогически компетентности в случай, че лицето заема учителска длъжност без съответната професионална квалификация. При това положение не е ясно, дали това правило ще се прилага и за преподаватели, идващи от университети.

16. По §25 и следващите

Във връзка с измененията по отношение институционалната и програмната акредитация, оценяваме положително желанието на законодателя да осъвремени нормативната уредба. Изразяваме категоричната си подкрепа относно максималния срок на валидност на програмната акредитацията, който да бъде 4 години. Положително ще се отрази и по-детайлната регламентацията на двата вида акредитация, което ще улесни приложението на уредбата относима към акредитацията. Считаме за правилно и повишение на минималните критерии за обучение в образователно - квалификационна степен – “магистър” от 5.00 на 6.00. Следва да се отбележи и още едно предимство, а именно, ограничаване мандатите на постоянните комисии до максимум два, което се предлага с §39. Назначаването на експерти по служебно правоотношение, които да подпомагат постоянните комисии, също считаме, че ще се отрази положително на процедурата.

17. По §28

В алинея 13 се предвижда членове на академичния състав да участват в акредитацията на не повече от едно висше училище. Тази тема е дискуссионна в обществото от години. **Европейският съюз подкрепя, включително и с финансиране, обмена на преподаватели.** Такава е практиката във водещите университети. Има много други методи, които могат да ограничат масовото “разменено” акредитиране. Освен това, подобно ограничение би засегнало по-малките университети, които не разполагат с възможността да имат многоброен академичен състав. По този начин големите университети със стотици преподаватели ще се окажат в господстващо положение и ще могат да изпращат свои представители на множество акредитационни процедури. Ясно е, че има две възможности на развитие, ако това предложение бъде прието.

От една страна, може да се стигне до занижаване оценките на някои по-малки университети, което би се оказало пагубно на тяхната конкурентоспособност. Университетите с хилядите студенти ще могат да влияят пряко върху избора, като дори ще им се предостави възможност буквално да ликвидират част от конкуренцията.

От друга страна, това несъмнено създава поле за корупционни практики. По наше мнение целият процес при акредитация от преподаватели на един ВУЗ в друг е неправилен. Липсва всякаква логика да се очаква, че двама конкуренти за държавно финансиране и брой записани студенти ще бъдат обективни в оценките си един за друг. Не следва да се пренебрегва и фактът, че хората в съответната комисия по акредитация имат достъп до целия набор от документи. Това им дава възможност да се възползват от вътрешна информация, която да използват против съответното висше училище.

Поради гореизложеното, сме категорични, че подобна промяна няма да доведе до обективни оценки в акредитационните процедури, а дори напротив, ще ги обезличи още повече.

18. По §40

С оглед важноста за обществото, прозрачността и публичния контрол, считаме за неправилно отмяната на чл.88б. Чрез нея се заличава задължението на НАОА да публикува годишен доклад за дейността си, критериите за оценяване, както и добрите практики от най-успешните висши училища. По наше мнение, разпоредбата следва да се запази, макар и да бъде променен форматът, по който да се публикува тази информация. Достъпността до нея ще бъде от изключително важно значение за студенти, докторанти и обществото като цяло, за да се поддържа доверието, че агенцията и нейните членове извършват съвестно задълженията си.

19. По §41

Изразяваме положителна оценка за приемане, изменение и допълнение на чл.88в. с една условност. В проекта е детайлно регламентирана процедурата, налице са конкретни обективни критерии, разширени са и възможностите на министъра при констатация за нарушение на Закона за висшето образование. Това е една наложителна стъпка към засилване контрола върху качеството на обучение и дейността на висшите училища като цяло. Въпреки това, считаме, че подобен контрол следва да се прави не от НАОА, а от постоянна комисия, която действа към МОН. Добрите практики в цивилизованите страни показват, че е контрапродуктивно една и съща

институция да е оценяващ и контролиращ орган. Ето защо, **органът за следакредитационно наблюдение и контрол следва да се включи в структурата на Министерството на образованието и науката.** Това предложение кореспондира и с правото на министъра да предприема санкции спрямо висшите училища, които не изпълняват дадените препоръки от акредитацията.

Според нас, чрез подобно следакредитационно наблюдение и контрол от страна на МОН, и в частност на министъра, ще бъде засилен и контролът върху самата дейност на НАОА. Освен всичко друго, подобна промяна би кореспондирала и с предложените в проекта допълнения, относно договорите за управление, които да бъдат сключвани с ректорите:

20. По §45

Като важна и положителна промяна възприемаме и предложението за определяне на минимална заплата за академичните длъжности в държавните висши училища. Въпреки че тя не е нова, а витае от няколко години и неведнъж е предлагана от различни политически партии, е похвална волята на законодателя най-накрая да възприеме тази идея. Механизмът за определяне на допълнителни възнаграждение при изпълнение на заложените цели също е един добър инструмент, чрез който може да се стимулират ректорите да работят още по-усърдно за повишаване качеството на образованието. Изразяваме надежда, че съответният акт ще докаже важността на полагащия труд от лицата, заемащи академична длъжност и ще бъдат заложен високи минимални заплати. Това е от основополагащо значение за бъдещата мотивация на студентите да продължат обучението си като докторанти и да имат стимул да преподават.

21. По §47

По отношение на предложението за безплатно обучение за студенти, обучаващи се в професионални направления и защитени специалности, категорично считаме за неправилно, най-вече заради погрешната политика на държавата по отношение на тези специалности. След промените през 2016г., огромен брой от

специалностите се превърнаха в приоритетни или защитени. Поради тази масовизация считаме, че ефектът от промяната се изгуби. Според нас има много по-удачни механизми и лостове, с които може да се засили интересът към определени специалности, важни за икономиката. Таксите в България са едни от най-ниските в целия ЕС и считаме за дискриминационна политика някои студентите да не заплащат нищо, само защото държавата определя едни като приоритетни, а други като неприоритетни направления и специалности. В държави, където таксите са високи и донякъде непосилни, може би подобни промени биха били удачни. В българската действителност обаче едногодишната такса за обучение е в размер около размера на минималната работна заплата за 1 месец. Нека не се забравя и друг основен принцип, а именно, че нищо бесплатно не се оценява. В крайна сметка, безплатното за едни е по-висок данък за други. Освен това, освобождаването от задължение за заплащане на семестриални такси по никакъв начин не е обвързано с постиженията на студента или професионалната му реализация, а само и единствено с неговото приемане в определена специалност. Това ще повлияе изключително демотивиращо на студенти с отличен успех и високи постижения в областта на науката, които ще са длъжни да продължат да плащат такси, само защото желаят да бъдат юристи, вместо инженери.

22. По §47

Оценяваме като положителна и необходима промяната в допълнителните разпоредби по отношение капацитета на висшето училище. С предложението ще се премахне нормативното недомислие, което допускаше сборът от капацитетите на професионалните направления да надвишава този на съответното висше училище.

23. По §47 в частта на §4к от Допълнителни разпоредби

Администрация заслужава и регламентация на отношенията между ТУЕС и Технически университет – София. Изразяваме надежда, че по този начин ще се засили връзката между двете учебни заведения и това ще бъде ярък пример, за това как едно подобно сътрудничество може да доведе до впечатляващи резултати по отношение качеството

на образование. Въпреки това, категорично се обявяваме против подхода на законодателя тази регламентация да намери място в ЗВО, поради противоречие със ЗНА и Указа за прилагането му. На първо място се нарушава разпоредбата на чл.36 ал.1 от Указа, с оглед на факта, че предложението не отговаря на критерия за краткост. На второ място, въпросната уредба по никакъв начин не влиза в обхвата на Допълнителните разпоредби, който е установен в чл.32, ал.2 от Указа и ясно е установено какво следва да се включва в тази част на закона. На трето място, не се държи сметка за същността на закона като нормативен акт, установена в чл.3, ал.1 ЗНА. Категорични сме, че отношенията между ТУЕС и Технически университет -София не попадат под квалификацията "обществени отношения, които се поддават на трайна уредба". На четвърто място, следва да се посочат и затрудненията, които биха се създали при евентуални бъдещи промени в тези отношения. При такава хипотеза ще се налага на НС да приема ново изменение и допълнение, което противоречи на правната логика с оглед предмета на уредените отношения.

Заклучение

От посочените коментари стана ясно, че Законът за изменения и допълнения на Закона за висше образование има нужда да се синхронизира с: КРБ; европейските стандарти и насоки; академичната автономия и академичните свободи. Би следвало да се изчистят и вътрешните противоречия, както и излишните текстове, които могат да бъдат политика на изпълнителната власт и университетски устройствени правилници.

Като заключение може да се отбележи, че проектът за изменение и допълнение е незадоволителен и би имал частично отражение върху качеството на образованието в България. Въпреки това, според нас, потенциалът на подобен проект е много по-голям, а промените могат да бъдат много по-мощни, но най-вече пряко да бъдат усетени от всички заинтересовани лица в системата. Работата по проекта отне повече от 15 месеца, видно от изказванията на министъра на

образованието. В тази връзка изразяваме и притесненията си с оглед юридическите формулировки на текстовете и противоречието им с основните принципи в правото. Не на последно място, в проекта по никакъв начин не са засегнати интересите на студентите и най-вече функцията, структурата и дейността на Студентските съвети. Към настоящия момент този орган, представляващ студентите, по наше мнение, не работи в множество висши училища. Освен това, системно се наблюдават и проблеми и недобросъвестни практики при избирането му.

За тези и множество други проблеми, ние от Сдружение "ЛЕО" сме разработили конкретни предложения за законодателни промени, които биха се отразили ефективно и благоприятно върху цялостното състояние на висшето образование. В тази връзка напомняме за писмо с изх №ПГ- 7194-М-66 от 12.01.2018г., в което се заявява, че "изготвените предложения от Сдружение "ЛЕО" за промени в Закона за висшето образование, ще бъдат разгледани от народните представители, когато в дневния ред на комисията бъде включен проект за изменение и допълнение на съответния нормативен акт". В тази връзка, освен настоящото становище, предлагаме на Вашето внимание и нашите конкретни предложения за промяна в ЗВО.

Изразяваме готовност да се включим активно при дебатите на законопроекта, създаден от МОН с множество конкретни идеи. Считаме, че като организация, съставена изцяло от студенти, поставила си за цел подобряване качеството на висшето образование в България, сме заинтересована страна и мнението ни следва да бъде изслушано.

Можете да се свържете с нас на следния електронен адрес: hello@leobulgaria.org.

26.06.2019г.

С уважение:

гр.София

/Мартин Пенчев/
Председател на Сдружение
"ЛЕО"

